

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Jordbruksbyrån I, N20

Beslutande

Minister

Fredrik Karlström

Föredragande

Lantbruksinspektör

Sue Holmström

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 10

Utlåtande om Europeiska kommissionens förslag till förordning för ändring av förordningen gällande genetiskt modifierade livsmedel och foder (EG) nr 1829/2003.

ÅLR 2015/7088

35 N20

Beslöts att lämna utlåtande enligt **bilaga 1, N2015E06**.

Jord- och skogsbruksministeriet
Avdelningen för livsmedel och hälsa
PB 30
00023 STATSRÅDET

Hänvisning
Begäran om utlåtande

Kontaktperson
Sue Holmström

Ärende
UTLÅTANDE OM EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL FÖRORDNING FÖR ÄNDRING AV FÖRORDNINGEN GÄLLANDE GENETISKT MODIFIERADE LIVSMEDEL OCH FODER (EG) NR 1829/2003

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning, (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder, kan medlemsstaterna endast anta bestämmelser som begränsar eller förbjuder användningen av godkända genetiskt modifierade organismer och genetiskt modifierade livsmedel och foder om de vetenskapligt kan bevisa att produkten kan utgöra risker för hälsan och miljön. Medlemsstaterna röstar emot av olika skäl som ofta ger uttryck för nationella farhågor som inte enbart rör genetiskt modifierade organismers säkerhet vad gäller hälsan eller miljön.

När det gäller genetiskt modifierade organismer avsedda att odlas ger Europaparlamentets och rådets direktiv, (EU) 2015/412 om ändring av direktiv 2001/18/EG vad gäller medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer inom sina territorier, medlemsstaterna större flexibilitet att besluta om de vill eller inte vill odla genetiskt modifierade organismer inom sina territorier utan att det påverkar riskbedömningen i unionens system för godkännande av genetiskt modifierade organismer.

Kommissionen anser att den rättsliga ramen för beslut om genetiskt modifierade livsmedel och foder måste anpassas. Kommissionen föreslår därför att den lösning som Europaparlamentet och rådet kom överens om i direktiv (EU) 2015/412 vad gäller genetiskt modifierade organismer avsedda att odlas också ska tillämpas på genetiskt modifierade livsmedel och foder med tanke på den demokratiska valfriheten och enhetligheten.

Kommissionens förslag ändrar förordning (EG) nr 1829/2003 genom att införa nya bestämmelser som gör det möjligt att för medlemsstaterna att helt eller delvis på sina territorier begränsa eller förbjuda användningen av genetiskt modifierade organismer och genetiskt modifierade livsmedel

och foder. Förslaget rör endast medlemsstaternas möjlighet att anta bestämmelser efter det att produkterna godkänts. Förslaget kommer således inte att påverka de formella och materiella villkoren för godkännande av genetiskt modifierade organismer och genetiskt modifierade livsmedel och foder enligt förordning (EG) nr 1829/2003 som även i fortsättningen gäller på unionens hela territorium.

Det är upp till varje medlemsstat som vill använda sig av detta undantag att motivera en begränsning eller ett förbud från fall till fall och ta hänsyn till den genetiskt modifierade organismen i fråga, typ av planerad bestämmelse och de särskilda förhållandena på nationell och regional nivå som motiverar ett undantag.

Den nya möjligheten i förslaget omfattar inte utsläppande på marknaden och användningen av produkter som inte märkts som genetiskt modifierade, i enlighet med tröskelvärden för märkning som fastställts enligt den rättsliga ramen för genetiskt modifierade organismer (t.ex. fastställs det i artiklarna 12 och 24 i förordning (EG) nr 1829/2003 att livsmedel och foder som innehåller oavsiktlig eller tekniskt oundviklig förekomst av genetiskt modifierat material som inte överstiger 0,9 % per ingrediens inte behöver märkas).

FÖRSLAGETS FÖRHÅLLANDE TILL LANDSKAPET

Det kan konstateras att kommissionen inte gjort någon konsekvensbedömning eftersom dessa kommer att bero på i vilken mån medlemsstaterna tillämpar begränsningar och förbud.

I tidigare sammanhang har med stöd av Självstyrelselagen (1144/1991) 18 § 15 mom. konstaterats att lagstiftning i fråga om odling av genetiskt modifierade växter hör till landskapets behörighet.

Åland köper in foder från foderföretag från Finland och Sverige som, i dagsläget, enbart använder GMO-fri soja. Poängteras bör att största delen av fodret i EU importeras främst från länder där odlingen domineras av genetiskt modifierade organismer. 90 % av importen kommer från länder där omkring 90 % av arealen för sojabönor har använts för genetiskt modifierade sojabönor.

Prisskillnaden mellan genetiskt modifierat och konventionellt foder blir större ju fler medlemsstater som begränsar eller förbjuder användningen av genetiskt modifierat foder.

Om Åland bestämmer sig för att begränsa eller förbjuda användningen genetiskt modifierat foder måste kontrollen av foderinförsel intensifieras.

FÖRSLAGETS HANDLÄGGNING I RIKET

Sektionen för jordbruk och livsmedel (EU18) den 3 juni 2015 och i dess undersektion för foder den 19 maj 2015. E-skrivelse till riksdagen den 5 juni 2015. Förslaget granskas i en tjänstemannagrupp med företrädare från jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, statsrådets kansli samt Livsmedelssäkerhetsverket Evira.

FÖRSLAGETS HANDLÄGGNING I EU:S INSTITUTIONER

Behandlingen i Europeiska unionen har ännu inte inletts. Förslaget torde komma med på ärendelistan för rådet för jordbruk och fiske den 16 juni 2015 som ett informationsärende från kommissionen.

LANDSKAPSREGERINGENS STÄLLNINGSTAGANDE TILL FÖRSLAGET

Landskapsregeringen ställer sig positiv till den större bestämmanderätten i kommissionens förslag om ändring av förordning 1829/2003 vad gäller medlemsstaternas möjlighet att helt eller delvis på sina territorier begränsa eller förbjuda användningen av genetiskt modifierade organismer och genetiskt modifierade livsmedel och foder.

Landskapsregeringen önskar att kommissionen klargör vilka de tvingande skälen är som kan användas för förbud av användningen av genetiskt modifierade organismer och genetiskt modifierade livsmedel och foder.

Landskapsregeringen konstaterar att även om förslaget ger en möjlighet att begränsa eller förbjuda användningen av genetiskt modifierade produkter såsom foder så kan man inte begränsa handeln med produkter från djur som har utfodrats med genetiskt modifierat foder, såsom kött, mjölkprodukter och ägg, på den inre marknaden. Det här kan orsaka en ojämlig konkurrenssituation för producenter mellan olika medlemsstater likväl som mellan producenter i EU-länder och icke EU-länder.

Minister

Fredrik Karlström

Lantbruksinspektör

Sue Holmström